

Na temelju točke 53. Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2011. godini (Narodne novine 29/2011.) Državna uprava za zaštitu i spašavanje podnosi

IZVJEŠĆE

o realizaciji Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2011. godini

Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2011. godini (u daljnjem tekstu: Program aktivnosti) donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 13. siječnja 2011. godine, a isti je objavljen u Narodnim novinama broj 29/11.

U ovom izvješću prikazan je osvrt na trenutno stanje i provedbu točaka Programa aktivnosti temeljem dostavljenih izvješća izvršitelja sukladno zadaćama i rokovima.

UVOD

Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS) zadužena je za koordinaciju, praćenje, usklađivanje i usmjeravanje aktivnosti svih subjekata provedbe zadaća Programa aktivnosti. Na taj način su povezani operativni, organizacijski i zapovjedni segmenti sustava zaštite i spašavanja, a u suradnji s inspekcijskim službama drugih ministarstava pojačani su nadzori provedbe zadaća Programa aktivnosti.

Sukladno tome, olakšano je praćenje i koordinacija aktivnosti u pripremi i provedbi zadaća iz ovogodišnjega Programa aktivnosti, prikupljanje i obrada podataka te izvješćivanje.

Sukladno obvezi iz točke 11., Državna uprava za zaštitu i spašavanje organizirala je i održala radni sastanak sa svim izvršiteljima zadaća iz Programa aktivnosti. Na tom sastanku svi izvršitelji su podnijeli izvješća o tijeku provedbe zadaća iz njihove nadležnosti i istaknuli spremnost za izvršenje propisanih zadaća u zadanim rokovima.

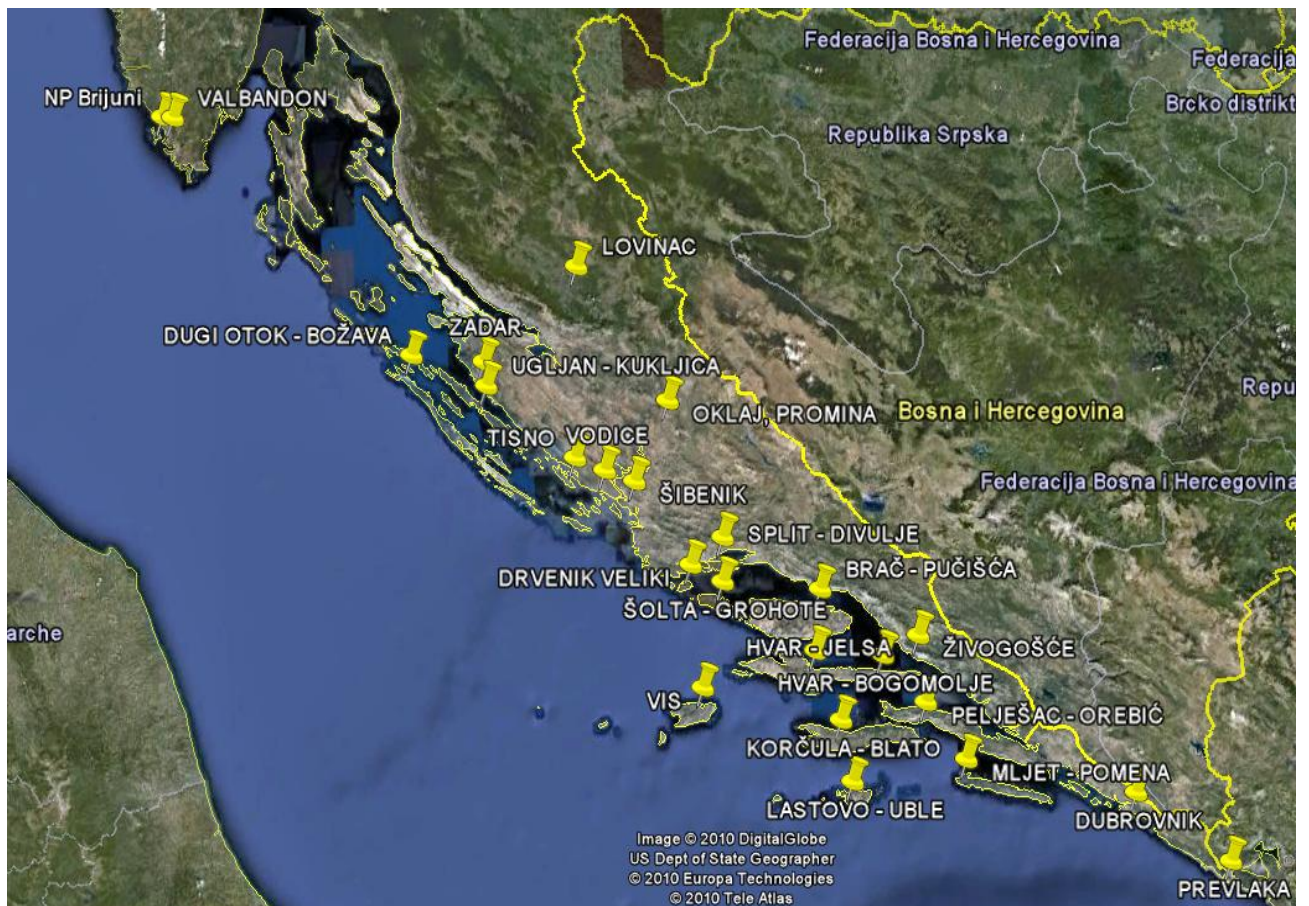
Osim ovoga zajedničkog sastanka Državna uprava za zaštitu i spašavanje održala je tijekom godine niz pojedinačnih sastanaka sa svakim od izvršitelja točaka iz njihove nadležnosti.

PREGLED PROVEDBE ZADAĆA PROGRAMA AKTIVNOSTI

U daljnjem tekstu naglašavamo neke od aktivnosti značajnijih izvršitelja - Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova i Hrvatske vatrogasne zajednice.

I. DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

1. Prema točki 15. Programa aktivnosti, izrađen je Državni plan angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara i dostavljen svim subjektima koji ga provode. U Državnom planu je ažuriran cijeli niz dokumenata: odluka glavnog vatrogasnog zapovjednika o imenovanjima operativnih vatrogasnih zapovjedništava kao i standardni operativni postupci o načinu operativnog rada županijskih vatrogasnih zapovjednika, županijskih Vatrogasnih operativnih centara i načinu rada združenih zračnih i zemaljskih snaga.
2. Temeljem točke 37., u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova ažurirane su Procjene i Planovi zaštite od požara za mjesta gdje će biti ustrojene sezonske privremene vatrogasne postrojbe: poluotoci Pelješac i Prevlaka, otoci Korčula, Mljet, Vis, Šolta, Lastovo, Dugi Otok, Brač, Hvar te mjesta Vodice i Tisno. Na slici 1 vidljiv je pregled lokacija na priobalju na koja se planski razmještaju vatrogasne snage iz kontinentalnog dijela Republike Hrvatske.

Slika 1: lokacije dislociranih vatrogasnih snaga

3. Svi vatrogasci koji će se angažirati na gašenju požara završili su dodatni program osposobljavanja za gašenje šumskih požara. Program obuhvaća trenažu i osposobljavanje u radu s helikopterom i tjelesnu provjeru. Za 2011. godinu programom obuke je obuhvaćeno 738 profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca iz kontinentalnog dijela Republike Hrvatske. Osposobljeni vatrogasci će biti angažirani kao popuna u sezonskim privremenim vatrogasnim postrojbama i ispostavama Državne intervencijske postrojbe. Uz navedeno, osposobljeno je dodatno i 680 profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca iz vatrogasnih postrojbi priobalnog dijela RH. Nadalje provedena je i obuka za 24 časnika i dočasnika Oružanih snaga RH koji sudjeluju u radu Namjenski organiziranih snaga Oružanih snaga.
4. Prema odredbi točke 35. osigurana je tehnika (vozila i ostala oprema) koja će se, tijekom ljetne sezone, planski razmjestiti s kontinentalnog dijela Republike Hrvatske na priobalje.

5. U tijeku je postupak provedbe zapošljavanja dodatnog broja sezonskih vatrogasaca (točka 36.). Planirano je upošljavanje do 1000 sezonskih vatrogasaca čiji angažman, ovisno o vremenskim uvjetima, postupno započinje 01. lipnja.
6. Sukladno odredbama iz točke 9. (prioriteti razminiranja) zadaća je Vatrogasnih zajednica županija predlaganje prioriteta razminiranja na svom području. U suradnji s Hrvatskim centrom za razminiranje, Vatrogasnim zajednicama županija je omogućen on-line uvid u karte minski sumnjivih područja. Hrvatski centar za razminiranje je izradio Prijedlog Plana humanitarnog razminiravanja za 2011. godinu te sukladno istom obavlja prioritetno razminiranje područja bitnog za provedbu protupožarne zaštite.
7. Sukladno sklopljenim međudržavnim Sporazumima o međusobnoj ispomoći kod velikih nesreća (točka 39.), obavljani su kontakti s Bosnom i Hercegovinom na razini veleposlanstava u svezi utvrđivanja standardnih operativnih postupaka oko nesmetanog prijelaza državnih granica zemaljskih i zračnih snaga kod velikih požara na graničnom području.
8. Temeljem točke 8. izrađen je elaborat zajedničke vježbe „Kamešnica 2011“ koja će se tijekom svibnja održati na području splitsko - dalmatinske županije. Osim navedenog, već je održan niz vatrogasnih vježbi na razinama vatrogasnih zajednica županija.

II. MINISTARSTVO OBRANE

9. U skladu s obvezama iz točke 8. Programa aktivnosti, Protupožarne namjenski organizirane snage Oružanih snaga Republike Hrvatske (PP NOS OS RH), u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje (DUZS) i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom sudjeluju u pripremama za provedbu protupožarne vježbe "Kamešnica 2011" koja će se održati 26. svibnja 2011. Vježba se održava u cilju provjere koordinacije snaga zaštite i spašavanja kao dijela priprema za ljetnu protupožarnu sezonu u 2011. godini. Održana su tri koordinacijska sastanka zapovjednika PP NOS OS RH s predstavnicima DUZS-a. Dana 26. travnja 2011. održan je sastanak na temu "Pripreme protupožarne sezone za 2011. godinu" na kojem je bio nazočan načelnik GS OS RH sa suradnicima. Nadalje, održane su koordinacije DUZS-a i Zapovjedništva PP NOS OS RH u svezi provedbe vježbe "Grgur 2011" (vježba vatrogasnih snaga Primorsko-goranske i Ličko-senjske

županije). Vježba je održana 12. svibnja 2011. na otoku Sv. Grgur (kod otoka Raba). Na vježbi su bili angažirani jedan Canadair CL-415, jedan Air tractor AT-802A i jedan helikopter Mi-8 MTV1.

10. U svezi s točkom 10. Programa aktivnosti s operaterima zračnih luka i zračnih pristaništa utvrđeni su načini postupanja u svezi korištenja usluga i prostora bez naknade za avione i helikoptere koji se koriste u akcijama gašenja požara.
11. U skladu s točkom 25. Programa aktivnosti koja se odnosi na kontinuirano uvođenje novih metoda, tehnika i tehnologija za gašenje požara i protupožarnu zaštitu u tijeku je razmatranje mogućnosti uporabe protupožarnog uređaja Bamby Bucket.
12. U svezi obveza iz točke 31. i 33. Programa aktivnosti, Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske izradio je Operativni plan angažiranja Oružanih snaga Republike Hrvatske u gašenju šumskih požara u 2011. godini. Oružanim snagama RH pravodobno je izdana Zapovijed za provedbu aktivnosti u protupožarnoj sezoni u 2011. godini. PP NOS OS RH sastavljen je od Zapovjedništva PP NOS OSRH (sa sjedištem u vojarni "Knez Trpimir" u Divuljama), Protupožarnih namjenski organiziranih snaga Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane – PP NOS HRZ i PZO; sastavljen od PPE (protupožarna eskadrila – avioni) sa sjedištem u zrakoplovnoj bazi u Zemuniku i PP NOSk (protupožarna namjenski organizirana skupina – helikopteri) sa sjedištem u vojarni "Knez Trpimir" u Divuljama, Protupožarnih namjenski organiziranih snaga Hrvatske kopnene vojske (PP NOS HKoV; sastavljen od PP NOS–1 HKoV s razmještajem na Brijunima i PP NOS–2 HKoV s razmještajem na Mljetu) i Protupožarnih namjenski organiziranih snaga Hrvatske ratne mornarice (PP NOS HRM; sa sjedištem u vojarni "Sv. Nikola" u Splitu). Zapovjednikom PP NOS OS RH imenovan je general bojnik Mate Obradović. PP NOS OS RH je u spremnosti za angažiranje od 1. svibnja 2011., a aktivnosti će se provoditi u razdoblju od 15. svibnja 2011. do 31. listopada 2011. PP NOS OS RH broji 218 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske. Za potrebe žurnog prebacivanja teške građevinske mehanizacije s kopna na otoke i obrnuto za eventualnu žurnu izradu prosjeka i probijanja protupožarnih putova radi zaustavljanja širenja šumskih požara, ustrojen je PP NOS HRM s odgovarajućim sredstvima i osposobljenim i uvježbanim osobljem (točka 33.).
13. U skladu s obvezama iz točke 40. i 41 Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje provode uz upotrebu helikoptera osposobljavanje dodatnog broja vatrogasaca

kojima se popunjava Državna intervencijska postrojba. Nadalje, Oružane snage RH pripremile su, osposobile i opremile jedan tim za intervencije iz sastava Bojne za specijalna djelovanja (tim službe potrage i spašavanja) za spašavanje na teško pristupačnim područjima, iz vatrenog okruženja, neposredni prijevoz spašenih te traganje za ugroženim gasiteljima (točka 41. Programa aktivnosti). Tijekom protupožarne sezone tim za intervencije bit će u stalnom dežurstvu u vojarni "Knez Trpimir" u Divuljama. U okviru protupožarne sezone provest će se zajednička obuka pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja i pripadnika Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane (21 sat leta helikoptera).

14. U svezi obveza iz točke 42. Oružane snage Republike Hrvatske planirale su i provele potrebno specijalističko osposobljavanje protupožarne zrakoplovne skupine s dovoljnim brojem posada (letačko osoblje) i osoblja za opsluživanje (tehničko osoblje) protupožarnih zrakoplova (Canadair CL-415 i Air tractor AT 802A/F i helikoptera Mi-8 MTV1) za gašenje šumskih požara.

15. Za provedbu zadaća iz točke 43. tijekom ljetne protupožarne sezone Oružane snage Republike Hrvatske osigurale su:

- šest zrakoplova tipa "Canadair" CL-415,
- šest izvidničko-navalnih zrakoplova tipa Air Tractor AT-802 A/F,
- dva helikoptera tipa Mi-8 MTV1.

U razdoblju izvan ljetne protupožarne sezone (od 1. siječnja do 15. svibnja 2011.) u vidnom dijelu dana Oružane snage Republike Hrvatske imale su u stanju spremnosti za angažiranje:

- jedan zrakoplov tipa "Canadair" CL-415,
- jedan izvidničko-navalni zrakoplov tipa Air Tractor AT-802 A/F,
- jedan helikopter tipa Mi-8 MTV-1.

Do 2. svibnja 2011. snage PP NOS OS RH imale su 79 intervencija na požarištima. Oružane snage Republike Hrvatske kontinuirano prate stanje i korištenje resursa zrakoplova tipa Canadair CL-415 i Air Tractor AT 802A/F i helikoptera Mi-8 MTV1 te u skladu s potrebama poduzimaju odgovarajuće aktivnosti u svrhu pravodobnog servisiranja, nabavke potrebnih rezervnih dijelova, alata, opreme, goriva, maziva, zaštitnih sredstava, pjenila za gašenje šumskih požara i retardanata (točka 44.). U tu svrhu 28. ožujka 2011. obavljen je i radni posjet Zrakoplovno-tehničkom centru d.d. Velika Gorica.

16. Za provedbu aktivnosti u protupožarnoj sezoni u 2011. godini izvršitelj kojih su Oružane snage Republike Hrvatske, u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2011. godinu u okviru Proračuna Ministarstva obrane (Program 8, Aktivnost H01) odobrena su financijska sredstva u iznosu od 99.855.000 kuna što bi trebalo biti dostatno za provođenje svih aktivnosti planiranih Operativnim planom angažiranja Oružanih snaga RH u gašenju šumskih požara u 2011. godini i Planom održavanja protupožarnih zrakoplova u 2011. godini.
17. Uz učinkovitu i stručnu pripremu, vrlo dobru organizaciju poslova, pravodobno i učinkovito praćenje svih stavki raspoloživih materijalnih i financijskih resursa, te uz vrlo dobru suradnju i koordinaciju sa snagama Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Hrvatske vatrogasne zajednice, Oružane snage Republike Hrvatske uspješno su provele sve zadaće u pripremi za provedbu protupožarne sezone u 2011. godini, u skladu s Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2011. godini i Operativnim planom angažiranja Oružanih snaga RH u gašenju šumskih požara u 2011. godini.

III. MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

18. Temeljem zadaća iz točke 1., Ministarstvo unutarnjih poslova je utvrdilo da od ukupno 577 jedinica lokalne i područne samouprave (20 županija, Grad Zagreb, 127 gradova i 429 općina) slijedeće nisu usvojile plan zaštite od požara:
- 2 županije (Bjelovarsko-bilogorska, Splitsko-dalmatinska),
 - 1 grad (Supetar),
 - 11 općina (Berek, Rovišće, Štefanje, Velika Pisanica, Zrinski Topolovac, Oprisavci, Promina, Tisno, Unešić, Murter – Kornati i Galovac).

Napominjemo da su navedene jedinice lokalne i područne samouprave u postupku izrade (donošenja) Planova zaštite od požara.

19. Vezano za točke 18. – 21., Inspeksijske službe zaštite od požara Ministarstva unutarnjih poslova u suradnji s nadležnim inspekcijama provode nadzore protupožarnih šumskih prometnica i prosjeka s elementima šumskih cesta kroz posebno ugrožene šume, željezničkih pruga koje prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara, javnih cesta državnog značaja i

objekata na tim cestama, kao i onih područja na kojima su prethodnih godina nastajali požari koji su ometali odvijanje cestovnog prometa, kao i cestovnih pravaca od lokalnog značaja koji su tijekom turističke sezone pojačano opterećeni prometom (prilazi hotelskim naseljima, autokampovima, javnim garažama, kulturno povijesnim lokalitetima i drugim objektima u kojima boravi ili se okuplja veći broj gostiju ili turista), nacionalnih parkova, parkova prirode i drugih zaštićenih šumskih površina, odlagališta komunalnog otpada na kojima se kontrolirano odlaže komunalni otpad, osobito na području priobalja.

- 20.** Vezano za točke 23. i 24., Inspeksijske službe zaštite od požara i eksploziva Ministarstva unutarnjih poslova vezano za nadolazeću turističku i žetvenu sezonu sačinile su popis građevina i prostora, te plan inspeksijskih nadzora sa prioritetima. Također obavljaju pojačani nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija nad tim građevinama i prostorima, te po utvrđenom stanju poduzimaju zakonom propisane mjere – tablica 1. Posebna pozornost usmjerena je na primjenu provedba mjera zaštite od požara noćnih klubova, odnosno na turističke objekte u kojima se u tijeku noćnih sati okuplja veći broj osoba. Prilikom utvrđenih nepravilnosti inspeksijske službe podnositi će optužne prijedloge i prekršajne naloge u svrhu pravodobnog i dosljednog kažnjavanja subjekata koji nisu proveli mjere zaštite od požara. S tim u svezi Ministarstvo unutarnjih poslova uputilo je policijskim upravama uputu u kojoj se ukazuje na obveze MUP-a u izvršenju pojedinih točaka Programa aktivnosti, kao i zakonitost i dosljednost postupanja u upravnim i inspeksijskim postupcima, te krajnje rokove izvješćivanja.
- 21.** Vezano za točke 45. i 49., Ministarstvo unutarnjih poslova obavilo je pripremu materijalno-tehničkih sredstava i inspektora zaštite od požara potrebitih za utvrđivanje uzroka požara i pojačani inspeksijski nadzor, prije svega otvorenog prostora i objekata turističkog značaja na priobalju. Također je uklonilo nedostatke na postojećoj opremi, te izvršilo nabavku dodatne opreme i tehnike i pripremu inspektora koje će u slučaju potrebe dislocirati iz kontinentalnog djela na priobalje. Sektor za inspeksijske poslove MUP-a imenovao je kontakt osobu za koordinaciju iz Programa aktivnosti, te potrebite podatke dostavio Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje u određenom roku.

Tablica 1: izvješće o izvršenim inspekcijskim nadzorima (stanje 02. svibanj 2011. godine)

Red. broj	Građevine i prostori	inspekcijski pregledi	donesena rješenja	naložene mjere	kontrolni pregledi	Prekršajne prijave					
						pravne		odgovorne		fizičke	
						OP	N	OP	N	OP	N
1.	Hoteli	33	4	14	8	1					
2.	Moteli	4									
3.	Turistička naselja										
4.	Autokampovi										
5.	Marine	6			1						
6.	Disko-klubovi	36	35	123	4						
7.	Ostali ugostiteljski objekti	31	9	40	5						
8.	Bolnice	21	4	77	13						
9.	Benzinske postaje	140	10	41	15	2	10	2	10	1	
10.	Pravne osobe u kojima se obavlja utovar opasnih tvari u motorna vozila, pretaču zapaljive tekućine i plinovi	72	10	30	15	1		1			
11.	Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom i korištenjem eksplozivnih tvari	121	3	13	4	2		2		1	
12.	Prodavaonice oružja i streljiva	18								1	
13.	JP Hrvatske šume (šumarije)	30	5	15							
14.	Nacionalni parkovi	1									
15.	Parkovi prirode	4	2	9	3	1		1			
16.	Ostali zaštićeni objekti prirode	2									
17.	Trase elektroenergetskih vodova s pripadajućim elektro-energetskim objektima		2	5							
18.	Željezničke pruge	7	4	16							
19.	Glavni cestovni pravci	15									
20.	Odlagališta komunalnog otpada	98	6	9	1	1		1			
21.	Ostale građevine i prostori	332	130	537	101	22		20			
22.	Jedinice područne samouprave (županije)	7	1	2	1						
23.	Jedinice lokalne samouprave (gradovi)	50	6	11							
24.	Jedinice lokalne samouprave (općine)	120	16	24	4						5
25.	Protupropisno spaljivanje na otvorenom prostoru					1		1		123	14
UKUPNO:		1148	247	966	175	31	10	28	10	126	19

OP = optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka
 N = prekršajni nalog

IV. HRVATSKA VATROGASNA ZAJEDNICA

22. Sukladno odredbama točke 7., izrađen je Plan za izvanredno angažiranje dobrovoljnih vatrogasaca i tehnike (141 vozilo i 1.155 vatrogasaca) za možebitno dodatno angažiranje na velikim požarima.
23. Sukladno točki 13. Programa (promidžbene aktivnosti) tiskati će se promidžbena brošura “Spriječimo nesreće“ u 10.000 primjeraka i bojanka za djecu u 56.500 primjeraka. Uz navedeno Hrvatska vatrogasna zajednica izrađuje promidžbeni film u povodu mjeseca zaštite od požara.
24. Uz navedeno u tijeku je javni natječaj za 140 kompleta osobne zaštitne opreme za gašenje požara na otvorenom prostoru, kojim će se opremiti dobrovoljni vatrogasci. U kompletu su vatrogasna odijela, kaciga, rukavice i čizme.

PREGLED PODATAKA O POŽARIMA

(razdoblje siječanj- travanj 2011. godine, podaci iz evidencije MUP-a)

Tablica 2: Pokazatelji broja požara na priobalju za 2011. godinu i usporedba s prosjekom 2000. – 2010. godina

Požari otvorenog prostora PRIOBALNO I KRAŠKO PODRUČJE	<i>prosjek</i> 2000 – 2010.	2011.	2011./prosjek
Broj požara	846,6	1.402	+65,6 %
Spaljena površina otvor. prost. ukupno u ha:	3.847	11.461	+197,9 % (2.9 puta)
Indeks opožarene površine (IOP, ha/požar):	4,49	8,1	+80,4 %

Iz analitičkih podataka prikazanih u tablici 2. razvidno je povećanje broja požara i opožarene površine tijekom prva četiri mjeseca 2011. godine u odnosu na prosječne vrijednosti prethodnog razdoblja (2000.-2010.). Potrebno je naglasiti da je (prema podacima Vatrogasnog operativnog središta DUZS) 1/3 izgorjele površine na miniranim terenima čime je otežan pristup i gašenje požara. Uzrok povećanju broja požara i opožarene površine je u dugotrajnoj suši i količinama oborina manjim od prosjeka, što je rezultiralo većoj suhoći vegetacije i povećanju indeksa opasnosti za nastanak i širenje šumskih požara.

ZAKLJUČAK

- 1. U promatranom razdoblju provedbe Programa aktivnosti za 2011. godinu zadaće svih nositelja pojedinih točaka izvršavaju se predviđenom dinamikom i u utvrđenim rokovima.**
- 2. Nastaviti s preventivnim mjerama i inspekcijskim nadzorima u svrhu osiguranja pune pripreme sustava vatrogastva kao i cjelokupnog sustava zaštite i spašavanja za protupožarnu sezonu.**
- 3. Sukladno meteorološkim prognozama o uvjetima koji će pogodovati nastanku i razvoju požara raslinja, poduzeti sve potrebne mjere za postupno narastanje operativnih snaga.**